

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera v trestnej veci obvinenej **Ing. Z. B. a spol. pre obzvlášť závažný zločin podvodu** podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. i/ Trestného zákona prerokoval na neverejnom zasadnutí 30. novembra 2011 v Bratislave sťažnosti obvinených L. F. a H. O., ktoré podali proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 11. novembra 2011, sp. zn. Tp 51/2011, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených L. F. a H. O. **sa z a m i e t a j ú .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 11. novembra 2011, sp. zn. Tp 51/2011, podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, zamietol žiadosti obvinených L. F. a H. O. o prepustenie z väzby na slobodu.

Vo výrokoch II., III., IV. napadnutého uznesenia sudca postupom podľa § 80 ods. 1 písm. b/, písm. c/, § 81 ods. 1 Trestného poriadku neprijal písomný sľub obvinených, návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a tiež návrh obvinených na nahradenie väzby zložením peňažnej záruky.

Proti tomuto uzneseniu zahlásili sťažnosť obaja obvinení už na verejnom zasadnutí 11. novembra 2011 (č.l. 136), ktorú následne písomne zdôvodnili prostredníctvom svojho obhajcu a obvinený L. F. sťažnosť odôvodnil aj svojim osobitným písomným podaním.

Obhajca obvinených v písomných dôvodoch podanej sťažnosti uviedol, že súd prvého stupňa sa náležite nezaoberal otázkou väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Poukázal v tejto súvislosti na Ústavu Slovenskej republiky, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky a konštatoval, že uznesenie o vznesení obvinenia pre trestný čin podľa § 296 Trestného zákona doposiaľ nie je právoplatné.

Žiadal, aby uznesenie sudcu pre prípravné konanie bolo zrušené, pretože pominuli dôvody väzby a aby boli obvinení prepustení z väzby na slobodu.

Alternatívne navrhol, v prípade, že súd skonštatuje prítomnosť väzobného dôvodu, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky väzbu nahradil predloženým sľubom, dohľadom probačného úradníka, resp. peňažnou zárukou.

Obvinený L. F. sa taktiež domáha prepustenia z väzby na slobodu. Aj on zdôraznil, že uznesenie o vznesení obvinenia pre trestný čin podľa § 296 Trestného zákona mu doposiaľ nebolo doručené, je teda neprávoplatné. On sám si myslí, že dôvody väzby v jeho prípade nie sú dané, zdôvodnenie sudcu pre prípravné konanie o ich existencii je len všeobecné, no napriek tomu akceptuje, že Špecializovaný trestný súd konštatuje existenciu dôvodov väzby, avšak je toho názoru, že väzbu v jeho prípade možno nahradiť na to určenými procesnými inštitútmi (písomný sľub, dohľad probačného úradníka, peňažná záruka).

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosti obvinených nie sú dôvodné.

Z obsahu predloženého spisového materiálu sťažnostný súd zistil, že obvinení L. F. a H. O. sú v súčasnej dobe trestne stíhaní pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona (od 29. októbra 2011) a pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, § 138 písm. i/ Trestného zákona (od 31. mája 2011), na skutkovom základe uvedenom v napadnutom uznesení.

Obvinení F. a O. boli vzatí do väzby uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, z 2. júna 2011, sp. zn. Tp 51/2011, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júna 2011, sp. zn. 6 Tost 17/2011, z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Väzba im obom začala plynúť 31. mája 2011.

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku, obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a zároveň z jeho konania, alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že sa bude správať spôsobom predpokladaným, v danom prípade, v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v predchádzajúcom vyššie označenom rozhodnutí zo 16. júna 2011, sp. zn. 6 Tost 17/2011, vyslovil názor, že trestné stíhanie obvinených pre skutky, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie, sa vedie dôvodne, skutky boli spáchané, majú znaky vyššie špecifikovaného trestného činu a existuje aj dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchali, aj spolu s ďalšími obvinenými osobami, obvinení F. a O..

Sťažnostný súd sa po preskúmaní spisu stotožnil aj s konštatovaním konajúceho sudcu pre prípravné konanie, že vyšetrovateľ vo veci koná priebežne a vykonaným dokazovaním nedošlo k zoslabeniu dôvodov pre obvinenie oboch obvinených, naopak v októbri 2011 im bolo vznesené obvinenie aj pre trestný čin podľa § 296 Trestného zákona.

Ako je to už uvedené vyššie, jednou zo základných podmienok ponechania obvineného vo väzbe je existencia niektorého z dôvodov väzby, ak z konania obvineného, alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že obvinený sa bude správať spôsobom predpokladaným, v danom prípade, v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Obaja obvinení dôvodujú, že trestnej činnosti, pre ktorú im bolo vznesené obvinenie sa nedopustili, preto v nej nemôžu ani pokračovať, ale najmä, že im bolo orgánmi činnými

v trestnom konaní zadržané kompletné účtovníctvo firmy, bez ktorého nie je možné v domnelej trestnej činnosti pokračovať, alebo ju dokončiť.

Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej buď z konania obvineného, alebo z ďalších konkrétnych skutočností.

Výklad pojmu „konkrétna skutočnosť“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak.

Konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku u oboch obvinených v danej veci vychádzajú zo skutkových okolností, ktoré vzišli z dôkazov doposiaľ zadokumentovaných v spise.

Už bolo vysvetlené v uznesení sťažnostného súdu, že v prípade dôvodu väzby uvedenom v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku ide o tzv. preventívnu väzbu. Pokračovaním v trestnej činnosti sa rozumie aj páchanie trestného činu tej istej povahy, v iných firmách, s inými osobami. Rozsah páchanej trestnej činnosti – od marca 2008, škoda na štátnom rozpočte Slovenskej republiky vo výške skoro 20 000 000 €, jej organizovanosť a riadenie, sú tými konkrétnymi skutočnosťami vzbudzujúcimi dôvodnú obavu, že pokiaľ by obvinení F. a O. boli prepustení z väzby na slobodu, v páchaní trestnej činnosti by mohli pokračovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa veľmi podrobne zaoberal aj inštitútmi procesného práva slúžiacimi k náhrade väzby, (písomný sľub, peňažná záruka, dohľad probačného a mediačného úradníka), vo vzťahu k osobám oboch obvinených v posudzovanej veci. Aj v tomto smere sa stotožňuje s názorom sudcu pre prípravné konanie, že uvedené opatrenia považuje v ich prípade za nedostatočné na dosiahnutie účelu väzby. Prostriedky nahrádzajúce väzbu sú len možnosťami a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody.

Z uvedeného vyplýva záver, že postup Špecializovaného trestného súdu, keď podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku neprijal ponúknutú peňažnú záruku a podľa § 80 ods. 1

písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku neprijal písomný sľub obvinených a neprijal ani ich návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka zodpovedá zákonu.

Podľa zistenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa ani v tomto štádiu konania nič nezmenilo na dôvodnosti trvania väzby u obvinených L. F. a H. O., keďže konkrétne skutočnosti uvedené v tomto uznesení zakladajú dôvodnú obavu z konania uvedeného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

V súlade so zákonom teda postupoval Špecializovaný trestný súd, keď žiadosti oboch obvinených o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia, preto sťažnosť podanú obvinenými L. F. a H. O. podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 30. novembra 2011

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová